

Студијски програм: Међународне студије; студије политикологије; студије новинарства; социјална политика и социјални рад
Назив предмета: Међународни односи
Наставник/наставници: проф. др Драган Р. Симић, доц. др Стеван Недељковић, доц. др Марко Дашић
Статус предмета: <i>обавезни</i> на међународним студијама, студијама политикологије и студијама новинарства и <i>изборни</i> на студијама социјалне политике и социјалног рада
Број ЕСПБ: 6
Услов: /
Циљ предмета Циљ предмета је да се студенти упознају са појмом, предметом, методом, основним концептима (моћ, интереси, рат, мир, равнотежа снага, колективна безбедност, вредности, култура и слично) и теоријама међународних односа, уоче преломне моменте у међународним односима, схвате разлике између међународног система, међународног поретка, међународног друштва и светског друштва, разумеју промене и трајност у међународним односима, спознају разлике између структуре и процеса у међународном систему, као и између геополитике, геономије и геостратегије, упознају се се распоредом моћи у пост-хладноратовском раздобљу, разумеју савремене изазове, ризике и претње и стекну знања о надметању великих сила у 21. столећу.
Исход предмета Слушаоци овог предмета ће бити оспособљени да: најпре, користе стручну литературу из области међународних односа; друго, употребљавају стечена знања о основним категоријама из теорије и праксе међународних односа у аргументованој дискусији као и решавању проблема унутар истраживачког поља међународних односа; треће, прикупљају и тумаче потребне податке из ове области; четврто, додатно развију способност критичког и самокритичког мишљења и приступа и на крају, наставе даље усавршавање из области међународних односа.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Промењена природа науке о међународним односима: од међународних односа и међународне политике ка светској политици; Појам, предмет и метод науке о међународним односима; Како разумевати међународне односе: међународни односи као међуигра између теорије и стварности (три главне теорије међународних односа на почетку 21. века – реализам, либерализам конструктивизам); Геополитичка схватања међународних односа; Међународни системи: појам, историјат, структуре и процеси; Субјекти (стари и нови) међународних односа; Међународно право и морал у међународним односима; Ратови (стари и нови) у међународним односима; Равнотежа снага: појам, значај, историјат, противречности, перспективе; Колективна безбедност: појам, значај, историјат, противречности, перспективе; Моћ у међународним односима; „од топова и златних полука до информатичке револуције“; Структура и распоред моћи у међународним односима на почетку 21. века; „Амерички колос и његови изазивачи“ на почетку 21. века; Стратегије и стратешко мишљење у међународним односима; Различита виђења света после Хладног рата; Међународни односи у 21. веку: између трајних одлика и сталних промена <i>Практична настава</i> У оквиру практичне наставе биће вођена дискусија о могућности примене кључних концепата у науци о међународним односима, као што су моћ, интереси, вредности, култура или заједничка историја, на међународну стварност. На тај начин ћемо, поред рада на увећању ”резервоара” знања студената, радити на њиховим комуникационим вештинама, структурирању аргумената и јавном наступу. Користиће се студије случаја како би се подстицали критичко размишљање, аргументована расправа и познавање савремених аспеката међународних односа. На крају, организоваће се презентовање кључних елемената моћи најзначајнијих сила данашњице, како би студенти демонстрирали способност примене стечених знања и вештина.
Литература <i>Обавезна</i>

Драган Р. Симић, *Светска политика*, Факултет политичких наука, Чигоја штампа, Београд, 2009, стр. 9-38, 149-153, 163-167, 177-190; Драган Р. Симић, *Наука о безбедности*, Факултет политичких наука, Службени лист СРЈ, Београд, 2002, стр. 15-19, 21-24, 25-27, 29-33, 42-47; Драган Р. Симић, *Расправа о поретку*, Завод за уџбенике, Београд, 2012, Друго издање, стр. 179-182, 198-240, 246-286, 288-328; Драган Р. Симић, *Поредак света*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1999, 244-262, 286-304; Драган Р. Симић, *Позитиван мир*, Академија нова, Архив Кљакић, Београд, 1992, стр. 15-37; Војин Димитријевић и Радослав Стојановић, *Међународни односи*, Службени лист СРЈ, 1996, Београд, стр. 7-31, 68-81, 83-141, 171-182, 205-222, 258-266, 268-270, 363-385; Џозеф Нај, *Како разумевати међународне сукобе*, Стубови културе, Београд, 2006, стр. 15-55, 59-62, 81-86, 181-194, 208-219, 251-279; Џозеф Нај, *Будућност моћи*, Архипелаг, Београд, 2012, стр. 7-16, 107-139, 185 - 244; Андреја Милетић, „Рат“, у: Милан Матић и Милан Подунавац (ур), *Енциклопедија политике културе*, Савремена администрација, Београд, 1993, стр. 953-964; Андреја Милетић, „Геополитика“, у: Милан Матић и Милан Подунавац (ур), *Енциклопедија политичке културе*, Савремена администрација, Београд, 1993, стр. 341-345; Збигњев Бжежински, *Америка – Кина и судбина света – стратешка визија*, Албатрос Плус, Универзитет у Београду – Факултет безбедности, Београд, 2013, стр. 7-11, 22-42;

Додатна литература

Џон Миршајмер, *Велика заблуда: либерални снови и међународна реалност*, ЦИРСД, Београд, 2019; Џон Миршајмер, *Трагедија политике великих сила*, Удружење за студије САД у Србији, Београд, 2017; Ијан Бремер, *Суперсила: три могуће улоге Америке у свету*, ЦИРСД, Београд, 2015; Кишоре Махбубани, *Велика конвергенција: Азија, Запад и логика једног света*, ЦИРСД, Београд, 2015; Фарид Закарија, *Постамерички свет*, Хеликс, Смедерево, 2009; Чарлс Кегли и Јудин Виткоф, *Светска политика*, Центар за студије Југоисточне Европе, Дипломатска академија, Факултет политичких наука, Београд, 2004; Кенет Н. Волц, *Теорија међународне политике*, Александрија Прес, Београд, 2008; Пол Кенеди, *Успон и пад великих сила*, Службени лист СРЈ, Београд, ЦИД, Подгорица, 1999; Збигњев Бжежински, *Велика шаховска табла*, ЦИД, Подгорица, 1999; Ник Бостром и Милан Ђирковић (ур), *Ризици глобалних катастрофа*, Хеликс, Смедерево, 2012; Џозеф Нај, *Парадокс америчке моћи*, БМГ, Београд, 2004; Френсис Фукујама, *Крај историје и последњи човек*, ЦИД, Подгорица, 1998; Семјуел Хантингтон, *Сукоб цивилизација и преобликовање светског поретка*, ЦИД, Подгорица, 1998; Роберт Кејган, *Крај снова и повратак историје*, Центар за цивилно – војне односе, Београд, 2009; Најл Фергусон, *Моћ новца*, Службени гласник, Београд, 2012; Стеван Недељковић, *Стратегија уравнотежавања у међународним односима, студија случаја: француско и немачко уравнотежавања Сједињених Америчких Држава после Хладног рата*, докторски рад, Универзитет у Београду – Факултет политичких наука, Београд, 2020.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 30		Практична настава: 30
Методе извођења наставе			
Предавања;			
Вежбе;			
Дискусије;			
Презентације;			
Студије случаја.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	50
колоквијум-и	30		
семинар-и			